

Briff Ymchwil
**Y wybodaeth ddiweddaraf am
adael yr Undeb Ewropeaidd**

Awdur: Nigel Barwise
Dyddiad: Hydref 2017

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Gwasanaeth Ymchwil

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru, i gytuno ar drethi yng Nghymru, ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Awdur: **Nigel Barwise**

Dyddiad: **Hydref 2017**

Rhif Papur: **17-026**

Cysylltwch â ni

Y Gwasanaeth Ymchwil
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

☎ : 0300 200 6315

✉ : Nigel.Barwsie@Cynulliad.Cymru

🌐 : seneddymchwil.blog

🐦 : [@SeneddYmchwil](https://twitter.com/SeneddYmchwil)

🌐 : Cynulliad.Cymru/Ymchwil

© Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2017

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Briff Ymchwil

Y wybodaeth ddiweddaraf am adael yr Undeb Ewropeaidd

Cynnwys

1. Cyflwyniad	1
2. Datblygiadau yng Nghymru	1
Cynulliad Cenedlaethol Cymru.....	1
Llywodraeth Cymru	1
Newyddion	2
3. Datblygiadau o'r UE	2
Y Cyngor Ewropeaidd.....	2
Y Comisiwn Ewropeaidd.....	2
Senedd Ewrop.....	3
Newyddion	3
4. Datblygiadau yn y DU	3
Llywodraeth y DU	3
Tŷr Cyffredin	4
Tŷr Arglwyddi.....	4
Newyddion	5
5. Yr Alban.....	5
Senedd yr Alban	5
Llywodraeth yr Alban	5
6. Gogledd Iwerddon	6
7. Cysylltiadau rhwng y DU ac Iwerddon	6
8. Adroddiadau a gyhoeddwyd	6

1. Cyflwyniad

Mae'r papur hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau sy'n berthnasol i Gymru o ran gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae'n cynnwys adrannau ar waith y Cynulliad a Llywodraeth Cymru; ar lefel yr UE; y DU; yr Alban ac Iwerddon. Y cyfnod a gwmpesir yw rhwng 27 Medi a 11 Hydref, er y cyfeirir at ddiwyddiadau diweddarach lle y mae gwybodaeth ar gael ar adeg y drafftio terfynol.

2. Datblygiadau yng Nghymru

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol yw prif bwyllgor y Cynulliad ar gyfer cydgyssylltu gweithgareddau cysylltiedig â Brexit o ran gwaith y Pwyllgorau.

Dyma oedd sesiynau diweddaraf y Pwyllgor MADY:

- 2 Hydref: Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) - ystyried tystiolaeth a gwaith i'r dyfodol, a chyfarfod anffurfiol gyda'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol i drafod Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael).
- 9 Hydref: Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) - ystyried tystiolaeth a gwaith i'r dyfodol

Ar **27 Medi**, **cynhaliwyd dadl yn y Cyfarfod Llawn** ar Adroddiad y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol ar Ddyfodol Polisi Rhanbarthol ac **ymateb Llywodraeth Cymru** iddo.

Ar 11 Hydref cynhaliwyd dadl yn y Cyfarfod Llawn ar adroddiad y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol ar oblygiadau Brexit i borthladdoedd Cymru.

Ar 12 Hydref, cymerodd y Cadeirydd ran yn y ddeialog ryng-seneddol ar Brexit, yn Nhŷ'r Arglwyddi. Hefyd yn bresennol oedd Robin Walker AS, Is-ysgrifennydd Seneddol yn yr Adran Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.

Mae gwybodaeth reolaidd am waith y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol i'w gweld ar flog y Cynulliad: <https://blogcynulliad.com/tag/ue/>.

Cyhoeddir blogiau'r Gwasanaeth Ymchwil ar **Pigion**. Y blogiau Brexit diweddaraf yw: **Dyfroedd dyfnion o'n blaenau? Y Cynulliad yn trafod adroddiad pwyllgor ar borthladdoedd a gadael yr Undeb Ewropeaidd, Adroddiad Monitro Trafodaethau ynglŷn â Gadael yr Undeb Ewropeaidd, a Amcangyfrif yr amserlen ddeddfwriaethol ar gyfer ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.**

Adroddiadau eraill

Mae'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig wedi cyhoeddi ei adroddiadau ar **Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru**, a Dyfodol Polisiâu Amaethyddol a Datblygu Gwledig yng Nghymru.

Mae Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau yn ystyried y defnydd a wneir o gefnogaeth gan yr UE ac effaith Brexit fel rhan o'i ymchwiliad i **Gwerthu Cymru i'r Byd**.

Llywodraeth Cymru

4 Hydref **Ysgrifennydd yr Economi yn siarad â busnesau am oblygiadau gadael yr UE.**

Newyddion

27 Medi: Ffilm o Syr Julian King, Comisiynydd Ewropeaidd yr Undeb Ddiogelwch, yn rhoi araith yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru ar yr **heriau sy'n wynebu gwasanaethau diogelwch Ewropeaidd ac effaith bosibl gadael yr Undeb Ewropeaidd.** (Blogiau Cymraeg Brexit)

Y bore ar ôl ail ddarlleniad Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) Llywodraeth y DU, cynhaliodd Canolfan Llywodraethiant Cymru, ynghyd â Chymdeithas Hansard a phrosiect y DU a'r UE, ddigwyddiad yng nghanol Llundain lle bu Aelodau Seneddol, academyddion ac arbenigwyr yn trafod cymhlethdodau'r bil. **Ffilm o'r digwyddiad.** (Blogiau Cymraeg Brexit)

9 Hydref **Mesur Ymadael yr UE: Safbwynt Cyfreithiol** (Plaid Cymru)

3. Datblygiadau o'r UE

Y Cyngor Ewropeaidd

28 Medi: **Building a new agenda together for a future Europe** – dadl anffurfiol y Cyngor Ewropeaidd.

6 Hydref **EU-India summit: joint statement and joint declarations.**

10 Hydref **Address by President Donald Tusk to the European Committee of the Regions.**

Y Comisiwn Ewropeaidd

28 Medi: Aelod-wladwriaethau i elwa **€222 million investments for environment, nature and climate action.** Mae'n cynnwys gwella cyflwr cyfngorsydd yng Nghymru.

28 Medi: **European Court of Auditors signs off EU accounts for 10th time in a row** ac yn anfon neges gadarnhaol ar wariant yr UE.

28 Medi: **Press statement by Michel Barnier following the fourth round** trafodaethau Erthygl 50 gyda'r Deyrnas Unedig.

28 Medi: **Joint technical note on EU-UK position on citizens' rights after fourth round of negotiations.**

30 Medi: Y Comisiwn Ewropeaidd yn cyhoeddi asesiad **offers to host European Banking Authority and European Medicines Agency,** sydd wedi'i lleoli yn y DU ar hyn o bryd. **Sesiwn holi ac ateb.**

2 Hydref: **Statement on the events in Catalonia.**

3 Hydref: Cyfarfod Llawn Senedd Ewrop ar gyflwr y trafodaethau gyda'r Deyrnas Unedig: **Speech by President Juncker; Speech by Michel Barnier; Closing statement by Michel Barnier.**

4 Hydref **October infringements package.**

4 Hydref **The EU is changing its anti-dumping and anti-subsidy legislation** to address state induced market distortions.

4 Hydref **State aid: Commission finds Luxembourg gave illegal tax benefits to Amazon worth around €250 million.**

4 Hydref **State aid: Commission refers Ireland to Court for failure to recover illegal tax benefits from Apple worth up to €13 billion.**

6 Hydref [Joint Statement 14th India-EU Summit, New Delhi](#). Keynote address by [President Jean-Claude Juncker at the EU-India Business Forum](#). [Summit press release](#).

6 Hydref [Agenda of the 5th round of EU-UK Article 50 negotiations](#).

Senedd Ewrop

27 Medi: EU Budget 2018 [MEPs reject Council cuts](#), add funds for migration, security, jobs, youth.

3 Hydref [Brexit: tangible progress still needed on withdrawal terms](#).

4 Hydref [Ryanair: MEPs urge Commissioner to better protect passengers' and workers' rights](#).

4 Hydref [EU anti-dumping measures that protect jobs: MEPs and ministers strike deal](#). Am y tro cyntaf ar draws y byd, byddai deddfwriaeth amddiffyn masnach yr UE yn ystyried safonau llafur ac amgylcheddol rhyngwladol, o dan gytundeb anffurfiol a luniwyd gan dîm negodi'r Senedd a gweinidogion yr UE yn Strasbwrg brynhawn Mawrth.

4 Hydref [COP23: the EU should ratchet up its climate goals](#). Mae angen strategaeth dim-allyriadau ar yr UE erbyn 2050.

4 Hydref [Identifying endocrine disruptors: Parliament blocks plans exempting some pesticides](#).

4 Hydref [Catalonia: Political group leaders discuss situation with Frans Timmermans](#).

Newyddion

5 Hydref [Prepare now for over-the-cliff Brexit, Germany industry says](#) (Reuters).

9 Hydref [Lessons from Norway-Sweden border for post-Brexit Britain](#) (Politico)

9 Hydref [Brexit ping-pong as both sides say 'ball in your court'](#) (EUobserver)

4. Datblygiadau yn y DU

Llywodraeth y DU

27 Medi: [Minister Steve Baker concludes two day tour of Cornwall](#).

28 Medi: [David Davis' closing remarks at the end of the fourth round of EU exit negotiations in Brussels](#).

28 Medi: [PM: Britain is unconditionally committed to the defence and security of Europe](#).

29 Medi: [Prime Minister Theresa May met German Chancellor Angela Merkel, and Polish Prime Minister Szydło](#), tra yn Estonia.

29 September: [Brexit Minister Robin Walker visits university and businesses in Northern Ireland](#).

29 Medi: [UK nationals in the EU: what you need to know – y diweddaraf](#).

5 Hydref [David Davis: Every region must flourish after Brexit](#).

9 Hydref [Baroness Anelay's speech at the Polish Social and Cultural Association](#).

9 Hydref **Programme for fifth round of UK-EU Article 50 negotiations.**

9 Hydref **Customs Bill: legislating for the UK's future customs, VAT and excise regimes.**

9 Hydref **Preparing for our future UK trade policy.**

9 Hydref **PM statement on leaving the EU.**

9 Hydref: Siaradodd y Prif Weinidog Theresa May â busnesau am gynnig y DU ar gyfer **implementation period and our future trading partnership wrth i ni adael yr UE.**

Tŷ'r Cyffredin

26 Medi: Lansiodd Pwyllgor yr Undeb Ewropeaidd ymchwiliad newydd i **Brexit: deal or no deal.**

29 Medi: **The Government has responded to the previous Environmental Audit Committee's Future of Chemicals Regulation after the EU Referendum inquiry. The Committee is calling for further written submissions on the Government's response.**

9 Hydref: Gwnaeth y Prif Weinidog ddatganiad, wedi'i ddilyn gan ddadl, **UK Plans for Leaving the EU.**

10 Hydref: Archwiliodd y Pwyllgor Materion Cartref effaith **Brexit on the Home Office's immigration services.**

11 Hydref: Cynhaliodd Pwyllgor Materion Gogledd Iwerddon **Evidence Session on the land border between Northern Ireland and Ireland .**

11 Hydref: Pwyllgor Gadael yr UE yn holi cyfreithwyr ac academyddion **Brexit and the European Union (Withdrawal) Bill.**

11 Hydref **Exiting the European Union: scrutiny of delegated legislation inquiry** sesiwn dystiolaeth y Pwyllgor Gweithdrefnau.

11 Hydref **Michael Russell MSP and academics questioned on EU (Withdrawal) Bill** Pwyllgor Materion yr Alban.

Tŷ'r Arglwyddi

28 Medi: The House of Lords **Delegated Powers and Regulatory Reform Committee has published its first report on the European Union (Withdrawal) Bill - Senedd nid Gweinidogion ddylai benderfynu ar lefel y craffu ar is-ddeddfwriaeth Brexit.**

9 Hydref: Cwestiynau - **progress of the Brexit negotiations, a Sterling: Euro Exchange Rate.**

9 Hydref: Dadl **Reports on devolution from the Constitution Committee: Inter-governmental relations in the United Kingdom and The Union and devolution, nodwyd yr adroddiadau, a Brexit: Devolution Report** (Pwyllgor yr UE).

9 Hydref: Datganiad Prif Weinidog y DU ar **Brexit: UK Plans**, wedi'i ddilyn gan ddadl.

10 Hydref: Dadl ar adroddiad Is-bwyllgor Materion Cartref yr UE ar yr opsiynau sydd ar gael i'r Llywodraeth er mwyn sicrhau **uninterrupted data flows between the UK and EU** ar ôl gadael yr UE.

10 Hydref: The Financial Conduct Authority briefed the EU Justice Sub-Committee on **Brexit and consumer protection.**

10 Hydref: The EU Select Committee heard evidence from economic and business experts on the **Brexit: deal or no deal inquiry.**

11 Hydref: The EU Home Affairs Sub-Committee took evidence on **reciprocal healthcare after Brexit.**

12 Hydref: The EU External Affairs Sub-Committee took evidence from a former sanctions official at the European Commission, as part of its inquiry **Brexit: sanctions policy.**

12 Hydref: The EU Internal Market Sub-Committee held evidence sessions on its inquiry on **Brexit: competition.**

Newyddion

4 Hydref **US rounds on Britain over food quotas as post-Brexit trade woes deepen.** Seven trading heavyweights slam the British government's position on quotas after Brexit (Politico)

4 Hydref **CLA probes government on whether a 'green Brexit' can deliver for farmers.**

5 Hydref **EU27 and UK should agree on a transition deal by Christmas** (Bank of England Deputy Governor)

10 Hydref **Forecast evaluation report** (Office of Budget Responsibility).

10 Hydref **IMF says UK 'notable exception' to growth in advanced economies.**

5. Yr Alban

Senedd yr Alban

Diweddariadau Brexit Senedd yr Alban: **27 Medi:**

28 Medi: Trafododd y Pwyllgor Diwylliant, Twristiaeth, Ewrop a Chysylltiadau Allanol **Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd** a chymerodd dystiolaeth gan **EU27 citizens living in Scotland on the European Union Withdrawal.**

5 Hydref: Cafodd y Pwyllgor Diwylliant, Twristiaeth, Ewrop a Chysylltiadau Allanol dystiolaeth gan yr Arglwydd Kerr **Withdrawal from the European Union (Negotiations)**

Llywodraeth yr Alban

27 Medi: **Free movement of people vital to economy** - Business leaders discuss effects of migration.

28 Medi: **Fish landings increase.** The value of fish landed by Scottish registered vessels in 2016 increased by 25% in real terms, according to the **latest statistics** published by the Scottish Government.

30 Medi: **Northern neighbours.** Brexit highlights need for deeper Nordic and Baltic cooperation..

4-6 Hydref: **Strengthening links with Ireland. First Minister meets Taoiseach. Ireland has 'an ally' in Scotland** - Remaining in single market is an 'obvious compromise'

9 Hydref **EU funding guarantee** - Ewing: vital we establish funding guarantee parameters

6. Gogledd Iwerddon

Mae'r Cynulliad wedi cyhoeddi [EU Matters: BREXIT Negotiation Focus](#), sy'n cynnwys crynodeb o safbwyntiau negodi llywodraeth y DU, y Cyngor Ewropeaidd a Senedd Ewrop.

7. Cysylltiadau rhwng y DU ac Iwerddon

27 Medi: [All-Island Civic Dialogue on Brexit: Third Plenary Session](#).

27 Medi: [UK Withdrawal from the EU: Statements](#) (Resumed)

28 Medi: [October deadline for talks 'very challenging' says taoiseach](#) at All-Island Civic Dialogue on Brexit (Irish News).

8 Hydref [Open customs border impossible after Brexit – report](#) (RTE)

8. Adroddiadau a gyhoeddwyd

Llyfrgell Tŷ'r Cyffredin

[Brexit: the September negotiations](#)

Adroddiadau eraill

UK press coverage of the EU Referendum (Reuters Institute, Oxford University) [Press release](#), [Slides](#), [Report](#).

[Living abroad: dynamics of migration between the UK and Germany](#) (ONS)

[Living abroad: migration between Britain and France](#) (ONS)

[Monthly economic commentary: September 2017](#) (ONS)

[Dispute resolution after Brexit](#) (Institute of Government)

[Juncker, Euroscepticism and the guinea pig: how other Europeans assess the dangers of leaving the EU](#) (LSE Blog Brexit)